

‘Een levensverwachting van vijf jaar... Ik dacht met een brok in mijn keel aan mijn kinderen’

Sascha Borst (40) was 27 weken zwanger van haar tweede toen ze kanker bleek te hebben. In april 2021 werd ze opgegeven. Nu geniet ze van elke goede dag. “Ik vroeg mijn zoon van vier waar ik naartoe zou gaan. ‘Naar waar het heel fijn is, met iPads en snoepjes,’ zei hij.”

Het was een klein knobbeltje in mijn borst. Ik voelde het opeens toen ik in 2020 al 27 weken zwanger was van mijn dochter Lotte, die nu anderhalf jaar is. Toch maar even naar laten kijken, dacht ik. Ik ging er niet vanuit dat het iets kwaadaardigs was, maar wilde het zeker weten. Met een tweede kindje op komst en een peuter van toen twee - mijn zoon Olivier, nu vier jaar - had ik het al druk genoeg. Helaas bleek het foute boel te zijn: ik had borstkanker. Verslagen hoorden mijn man Ivar en ik het direct dezelfde avond aan, toen ik in het ziekenhuis een mammografie had gehad. Hoewel ik nog helemaal niet wist hoe ver de kanker gevorderd was, dacht ik alleen maar: nu ga ik dood. Omdat we na het weekend pas een vervolgspraak hadden, besloten Ivar en ik meteen de kinderkamer af te maken. We hadden geen idee hoelang onze dochter nog in mijn buik kon blijven, dus bereidden we ons voor op haar eerdere komst. Gelukkig was dat niet

nodig. Toen we mijn oncoloog spraken, verzekerde hij ons dat de baby nog niet gehaald hoefde te worden. Ik kon ook genezen, als ik maar zo snel mogelijk zou beginnen met chemotherapie. Volgens mijn arts kon dit geen kwaad voor mijn zwangerschap. Het was niet ideaal, maar voor ons kindje was het beter als ze bleef zitten waar ze zat. Ze zou worden beschermd door de placenta, dus in principe kon er met haar niks gebeuren. Tien weken later werd Lotte →

‘WE WISTEN NIET HOELANG ZE NOG IN MIJN BUIK KON BLIJVEN, DUS BEREIDEN WE ONS VOOR OP HAAR EERDERE KOMST’

voldragen en gezond geboren via een keizersnede. Het was verre van hoe ik me de bevalling had voorgesteld. Door de chemokuren was ik erg verzwakt en had ik al mijn haar verloren, maar ik was blij dat ze er was. Ook omdat mijn volgende negen chemokuren tien dagen na de bevalling alweer op het programma stonden. Natuurlijk was dat heel zwaar, maar ik onderging het met opgeheven hoofd. Opgeven was geen optie. Voor mijn kinderen moest ik er alles aan doen om beter te worden. Even leek het erop dat dat gelukt was. Na de chemokuren, een borstamputatie en vijftien bestralingen was er niks meer van de kanker te zien. Toch kwam die na drie maanden terug. Tijdens een controle werden uitzaaiingen in onder andere mijn ruggenwervels, lever en lymfeklieren ontdekt. In tranen keek ik mee naar de scanuitslagen. Ik kon het niet geloven. Terwijl mijn arts sprak over een levensverwachting van zo'n vijf jaar, dacht ik met een grote brok in mijn keel aan mijn kinderen. Ze waren nog zo klein, hoe kon ik ze in vredesnaam achterlaten? Ik was hun moeder, ze hadden mij nog heel lang nodig, dit kon niet waar zijn. Hoewel ik me ontzettend verdrietig en verslagen voelde, wilde ik me er absoluut niet bij neerleggen. De onvoorwaardelijke liefde voor mijn kinderen zorgde ervoor dat ik alles aangreep om beter te worden. Van antihormoontherapie tot chemo: ik onderging het allemaal, maar niks hielp. Sterker nog: binnen een paar maanden groeide de kanker in mijn lichaam in een razend tempo verder. Zelfs mijn arts stond er versteld van. Ik weet nog dat hij zei: 'Ik haat jouw kanker, het is gewoon niet bij te houden.'"

Emoties delen

"Inmiddels heb ik te horen gekregen dat ik nog maar een paar maanden te leven heb. Het is een vreselijke gedachte,

maar ik heb me er een soort van bij neergelegd. Niet omdat ik er klaar voor ben om dood te gaan, want dat stel ik echt nog zo lang mogelijk uit, maar meer omdat het me te veel moeite kost om me er nog langer tegen te verzetten. Ik steek mijn energie liever in mijn gezin, want dat mijn man en kinderen straks zonder mij verder zullen moeten, vind ik echt verschrikkelijk.

Het scheelt dat Ivar en ik er goed over kunnen praten. We krijgen hier ook hulp bij van een maatschappelijk werker en het belangrijkste wat ik heb geleerd, is dat we het echt niet over alles eens hoeven te zijn. Verdriet, boosheid, verschil van meningen; alles mag er zijn. Zo vind ik het bijvoorbeeld moeilijk dat Ivar na mijn overlijden alles alleen zal moeten doen met de kinderen. Het liefst zou ik nu alvast alles voor hem willen regelen, maar dat kan natuurlijk niet. Ivar wil daarentegen liever nog helemaal niet denken over hoe het zonder mij zal zijn. Hij vindt het prima als ik erover wil praten, maar doet dat zelf minder. Wat ik ook weer kan begrijpen. We hebben begrip voor elkaars gevoelens, maar soms is het zo moeilijk allemaal. Ik weet dat Ivar en mijn naasten veel verdriet hebben over mijn naderende dood, maar ik wil er ook voor hen zijn. Ik ben nog steeds dezelfde Sascha, dus anderen hoeven mij echt niet te sparen met hun emoties. Daarom zeg ik altijd tegen mijn familie en vrienden: 'Alsjeblieft, praat met me. Vertel me hoe je je voelt, ik kan het hebben.' Gelukkig delen ze hun emoties dan ook."

Confronterend

"Het lastigste vind ik dat ik me opgesloten voel in een lichaam van een tachtigjarige. In mijn hoofd wil ik nog van alles, maar ik merk dat mijn lijf niet meer zo goed kan meekomen. Tijdens een korte trip met Ivar naar Dubai laatst merkte ik bijvoorbeeld dat ik na een klein stukje lopen al doodmoe was. Erg confronterend, want ik wil me helemaal niet zo voelen. Ik wil ook niet in een rolstoel zitten en ik wil al helemaal niet steeds op de bank liggen, maar ik kan niet anders. Sinds mijn diagnose werk ik niet meer. Ik was nooit een workaholic, maar ik vond mijn werk als assistent bij een advocatenkantoor wel heel leuk. Nu dat wegvalt, merk ik dat mijn wereld steeds kleiner wordt. Hoewel ik optimistisch probeer te blijven en altijd focus op de dingen die nog wel kunnen, vind ik het erg verdrietig dat ik eigenlijk ook niet meer alleen voor mijn kinderen kan zorgen. Olivier gaat al naar school en Lotte naar de crèche, maar op de momenten dat de kinderen thuis zijn en Ivar aan het werk is, krijg ik hulp van mijn familie of vrienden. Voor mij is dat wéér

iets waar ik de controle over los moet laten, want ik krijg ook al hulp in het huishouden. Zo had ik mijn leven echt niet voor me gezien."

Moeilijk gesprek

"Om mijn kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op mijn dood, gingen Ivar en ik onlangs het gesprek aan met Olivier. Hij is nog klein, maar absoluut niet gek. Zo ziet hij me vaak moe op de bank of in bed liggen en hij weet ook dat ik ziek ben. Hoewel het heel moeilijk was, leek het me een goed moment om er op een speelse manier aan tafel met hem over te praten. Lotte was daar ook bij. Ze begreep misschien niet wat we zeiden, maar ik vond het heel belangrijk dat we dit samen als gezin bespraken. Als ik er straks niet meer ben, moeten Ivar, Olivier en Lotte het ook met z'n drieën doen, dus ik wil dat graag stimuleren door nu alvast

'VERDRIETIG KEEK OLIVIER ME AAN:
'IK WIL NIET DAT JE WEGGAAT.'
TERWIJL IK TRANEN VOELDE, ZEI IK
DAT IK DAT OOK NIET WILDE'

zo veel mogelijk samen te doen. Ik zei tegen Olivier: 'Je weet dat mama ziek is en dat mama niet meer beter wordt. Maar mama gaat ook dood en de artsen doen er alles aan om mij zo lang mogelijk hier te houden.' Verdrietig keek Olivier me aan. 'Waarom dan?' vroeg hij zichtbaar aangedaan. 'Ik wil niet dat je weggaat.' Terwijl ik de tranen in mijn ogen voelde, zei ik dat ik dat ook niet wilde. En dat we niet wisten wanneer ik dood zou gaan, maar dat ik in elk geval voor altijd in zijn hart en dat van Lotte en papa zou zitten. En zij bij mij. Terwijl ik glimlachte, voelde ik een traan over mijn wang glijden. Ik keek naar Ivar en zag dat hij het ook duidelijk zwaar had. Iets wat we ook niet hoefden te verbloemen. Olivier en Lotte mochten best zien dat wij het moeilijk hadden. Ik vind het belangrijk dat mijn kinderen weten dat huilen mag. Om het gesprek iets lichter te maken, vroeg ik aan Olivier waar ik volgens hem na mijn overlijden naartoe zou gaan. 'Naar ergens waar het heel fijn en gezellig is, met veel iPads, taartjes en snoepjes,' antwoordde hij. 'Mag ik nu weer verder eten?' Lachend keken Ivar en ik elkaar aan. Onze maatschappelijk →

'IK HEB ME ER SOORT
VAN BIJ NEERGELEGD.
*Niet omdat ik klaar ben voor
de dood, maar het kost te veel
moeite om me te verzetten'*

werker had ons al voorbereid. Kinderen konden volgens haar veel hebben en ze zouden vanzelf wel aangeven wanneer ze het er niet meer over willen hebben. Precies zoals Olivier had gedaan. Nadat we rustig verder aten, dacht ik aan hoe mijn zoon mijn 'hiernamaals' had omschreven. Ergens waar het heel fijn en gezellig was. Ik hoop het maar..."

Wanneer en waar

"Zelf denk ik ook weleens na over hoe mijn overlijden zal gaan en waar ik daarna terecht zal komen. Ik hoop in elk geval dat het in het bijzijn van Ivar, mijn zusje Katya en mijn vriendinnen zal gebeuren. Of mijn kinderen er dan ook bij moeten zijn, daar ben ik nog niet over uit. Ik wil niet dat het voor hen traumatisch zal zijn. Een hospice is daarom misschien het beste. Dan kunnen de kinderen gewoon thuisblijven. Waar ik na mijn overlijden naartoe zal gaan, weet ik niet. Ik geloof niet dat er niks is, maar het zou fijn zijn als ik alvast even om een hoekje kon kijken. Dat ik bijvoorbeeld weet dat ik met open armen zal worden ontvangen op een plek waar veel rust en liefde is. Dat lijkt me heel mooi. En ik weet dat Ivar dat ook graag wil geloven. Ik heb vaak zo met hem te doen. Hij is mijn man, vader én mantelzorger en dat allemaal naast zijn baan als piloot. Het is fijn dat zijn werkgever erg begripvol is. Als Ivar niet kan werken, omdat hij liever bij mij wil zijn, is dat

de kinderen willen gaan en dat is, hoe erg ik het ook vind, waarschijnlijk te veel voor mij. Daarom heb ik eigenlijk geen wensen meer. Ik ben blij dat ik mijn veertigste verjaardag nog groots heb kunnen vieren – dankzij pillen van mijn arts heb ik zelfs vier uur achter elkaar kunnen dansen – maar het geluk zit 'm nu vooral in kleine dingen. Als ik mijn kinderen om iets zie lachen of als ik samen ben met Ivar, mijn zusje Katya of mijn beste vriendinnen Maaïke en Marlous. Elke dag waarop ik heb kunnen genieten, is een goede voor mij. Mijn dierbaren zijn zo'n grote steun. Ook Cat, een lotgenoot die ik nog niet zolang geleden heb leren kennen, is een grote steunpilaar. Zij is onlangs genezen van borstkanker, maar weet hoe het is om te moeten vrezen voor je leven. Als je eenmaal kanker hebt gehad, blijft die angst van afscheid nemen altijd bestaan. Met mijn ouders praat ik minder over mijn overlijden. Ze vinden het te moeilijk. Ik snap het, maar het zou denk ik wel makkelijker voor ze zijn als ze er toch met mij over zouden praten. Nu ben ik er nog en misschien kan ik dan ook een steun voor hen zijn."

'IK HEB EIGENLIJK GEEN WENSEN MEER. HET GELUK ZIT 'M VOOR MIJ NU VOORAL IN KLEINE DINGEN'

geen probleem. Gelukkig vliegt hij alleen nog korte vluchten. Echt lang is hij dus nooit van huis. Voor hem is werken ook een fijne afleiding. Het houdt hem op de been. Het leuke is trouwens dat we elkaar via de luchtvaart hebben leren kennen. Voordat ik bij een advocatenkantoor werkte, was ik stewardess. Ivar en ik werkten vaak op dezelfde vlucht. Zo kwamen we in contact met elkaar en werden we verliefd."

Steun van dierbaren

"Nadat ik erachter kwam dat ik niet meer lang zal leven, besloot ik een bucketlist te maken. De reis naar Dubai is een van de dingen die daarop stond, maar ook een reis naar Amerika zou ik nog graag willen maken. Ik ben alleen bang dat dat niet lukt. Ivar en ik zouden dan echt twee weken met

Boodschap voor de kinderen

"Omdat mijn kinderen nog te jong zijn om mij zich later goed te kunnen herinneren, heb ik een videoportret over mijn leven laten maken. Hierin richt ik me ook tot Olivier en Lotte. Zo zeg ik dat ik van ze houd en dat ik trots op ze ben. En dat ik erop vertrouw dat ze fantastische mensen worden. Ik wil ze meegeven dat ze alles kunnen bereiken in het leven. En dat als ze later ergens mee zitten, ze alleen hun hand op hun hart hoeven te leggen, dan komt de oplossing vanzelf. Ik hoop dat ze zich na mijn overlijden nooit alleen zullen voelen. Ik weet dat ik er binnenkort niet meer zal zijn, maar ik zit wel voor altijd in hun DNA. Via mijn kinderen leef ik dus voort en dat vind ik een heel mooie gedachte." ■